

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡ. ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΝΕΛ. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2010-05-14
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές. Ειδικότερα, στην παραγωγή λόγου, κάθε άποψη γίνεται αποδεκτή, εφόσον είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

Πλαγιότιτλοι:

- 1ος Αυτομόρφωση: συνδυασμός ατόμου και κοινωνίας
- 2ος Συνδιαμόρφωση της εκπαίδευσης
- 3ος Αναγκαία η επαγγελματική ευελιξία
- 4ος Η εκπαιδευτική πράξη, διαδικασία διαχρονική και καθολική

Περίληψη

Το κείμενο πραγματεύεται την αυτομόρφωση, η οποία συνδράμει αποφασιστικά στην εκπαιδευτική και επαγγελματική κατάρτιση του ατόμου. Αρχικά, αφού τονίζεται η δυσκολία αυτής της διαδικασίας, αναλύεται η σχέση κοινωνικών θεσμών και ιδρυμάτων, ατόμου και νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το γεγονός αυτό απαιτεί μια διαρκή ζύμωση αυτών των παραγόντων. Οι λόγοι που καθιστούν τη δια βίου εκπαίδευση επιτακτική είναι η κυριαρχούσα τεχνοκρατία και οι αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον, που καθιστούν ελλειπείς τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις, ειδικεύσεις και προσόντα. Με αυτό τον τρόπο, αιτιολογείται η αναγκαιότητα για επαγγελματική ευελιξία. Κατά συνέπεια, η εκπαιδευτική αντίληψη δεν είναι δασκαλοκεντρική, όπως στο παρελθόν, αλλά συνιστά μια διαδικασία διαχρονική και καθολική.

B2 α) Η τελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων, δηλαδή με αιτιολόγηση, καθώς αιτιολογείται (και τούτο επειδή...) γιατί η εκπαίδευση έχει αλλάξει μορφή.

B2 β) Η δομή της τελευταίας παραγράφου είναι η εξής:

Θεματική περίοδος: «*Η εκπαίδευση δεν νοείται ... τον 19^ο αιώνα*». Σε αυτή την περίοδο εισάγεται το θέμα της παραγράφου.

Λεπτομέρειες / Σχόλια: «*Και τούτο επειδή ... της καθημερινής ζωής*». Εδώ η συγγραφέας παραθέτει αναλυτικά όλα αυτά τα στοιχεία που στηρίζουν τη θέση της».

Κατακλείδα: «*Η εκπαιδευτική πράξη ... των σχολικών τειχών*». Στην περίοδο αυτή συνοψίζει και οδηγείται σε ένα συμπέρασμα (επομένως).

- B3 α)** ατομική: *συλλογική, ομαδική*
επιτρέπουν: *εμποδίζουν, παρακωλύουν*
ανεπαρκείς: *επαρκείς*
διαφορετικές: *ίδιες*
επεκτείνεται: *περιορίζεται*

B3 β) συνεχής: *αέναη, διαρκή*
χρησιμότητα: *ωφέλεια, λυσιτέλεια*
συνέπειες: *αποτελέσματα*
δεξιότητες: *ικανότητες*
καθίσταται: *γίνεται*

B4) Ο επιστημονικός λόγος χαρακτηρίζεται από συγκεκριμένα στοιχεία που πιστοποιούν το είδος του. Ένα βασικό χαρακτηριστικό είναι η αναφορική λειτουργία της γλώσσας («*Με αυτή την έννοια... να εκπαιδευθεί*»). Ένα ακόμη χαρακτηριστικό είναι η επίκληση στην αυθεντία (τελευταία παράγραφος: «*Η εκπαίδευση ... τον 19^ο αιώνα*»). Επιπρόσθετα, ένα τρίτο χαρακτηριστικό είναι η επίκληση στη λογική (π.χ. τρίτη παράγραφος, στην οποία αναπτύσσεται το επιχείρημα ότι, λόγω των συγκυριών και των εξελίξεων, η δια βίου μάθηση καθίσταται αδήριτη).

Γ.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο σε σχολική εφημερίδα

Ύφος: σοβαρό αλλά και οικείο, γλώσσα αναφορική.

Ρηματικά πρόσωπα: α' ενικό – πληθυντικό, γ' ενικό – πληθυντικό.

Τίτλος: «**ΑΥΤΟΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΖΩΗ**»

«**Η ΓΝΩΣΗ ΤΩΡΑ ΞΕΚΙΝΑ**»

Πρόλογος: Με αφορμή την τελετή αποφοίτησης που θα διοργανωθεί στη σχολική μονάδα μετά το τέλος των απολυτήριων εξετάσεων, ο αρθρογράφος προβληματίζεται για το αν η εκπαιδευτική διαδικασία σταματάει στο Λύκειο ή χρειάζεται να συνεχισθεί σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.

(Εναλλακτικά): Ο άνθρωπος, ως πολυσύνθετο ον (κοινωνικο-πολιτικό), έχει την ανάγκη να ενταχθεί ομαλά μέσα στο κοινωνικό σύνολο, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις πολυειδείς ανάγκες. Αυτό μπορεί να το πετύχει με την αυτομόρφωσή του.

Κύριο μέρος:

Σύντομος ορισμός της έννοιας αυτομόρφωσης.

Α' ερώτημα: **Η σημασία της αυτομόρφωσης.**

Η σημασία της αυτομόρφωσης αναδεικνύεται μέσα από την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ζωής:

- Επαγγελματικές ανάγκες, που απαιτούν διαρκή επιμόρφωση.
- Χρήση νέων τεχνολογιών.
- Κοινωνικές πολιτικές, οικονομικές συνθήκες (φαινόμενα ρατσισμού, αποχή από τις δημοκρατικές διαδικασίες, δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες που προκαλούν βιοτικά προβλήματα, μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος, και υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής.
- Ανάπτυξη των Μ.Μ.Ε. και του Διαδικτύου, που απαιτεί οξυμμένη κριτική ικανότητα, για να αντιμετωπιστεί ο καθημερινός καταγισμός πληροφοριών.

Β' ερώτημα: Τρόποι πραγμάτωσής της σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου.

Στόχος: Μελέτη Γλώσσας, Ιστορίας, Πολιτισμού - Τεχνών (Λογοτεχνίας, Θεάτρου, Κινηματογράφου), Επιστημονικής και Τεχνολογικής γνώσης και, γενικότερα, των πνευματικών επιτευγμάτων του ανθρώπου.

Μέσα:

- Οικογένεια, ως πρωτογενής φορέας κοινωνικοποίησης: συζητήσεις ποικίλου περιεχομένου με τα άλλα μέλη της οικογένειας.
- Θεσμοθετημένη από το Κράτος Δια βίου Εκπαίδευση, Ανοικτό Πανεπιστήμιο, επιμορφωτικά σεμινάρια, προγράμματα μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., προώθηση του θεσμού των πολύ-πολιτισμικών σχολείων, κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.
- Ορθολογική χρήση Διαδικτύου, πληροφόρηση από τα Μ.Μ.Ε. (ανάγνωση εφημερίδων και περιοδικών, παρακολούθηση ντοκιμαντέρ πολύ-πολιτισμικού και επιστημονικού περιεχομένου, συζητήσεις πολιτικού, επιστημονικού, κοινωνικού, εθνικού, ψυχολογικού ενδιαφέροντος).
- Επισκέψεις σε μουσεία – εκθέσεις βιβλίου, ζωγραφικής.
- Ταξίδια στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, επαφή με τη φύση - αγροτουρισμός, προγράμματα κοινωνικού τουρισμού.
- Συμμετοχή σε πολιτιστικούς, λαογραφικούς, επιστημονικούς συλλόγους.

Επίλογος: Από τα παραπάνω, λοιπόν, κρίνεται απαραίτητη η αυτομόρφωση του ανθρώπου ως το μόνο αποτελεσματικό εφόδιο για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι και ειδικότερα οι νέοι, για να βαδίσουν στο δρόμο της επιτυχίας, στην προέκταση της οποίας βρίσκεται η ευτυχία.

(Εναλλακτικά): Ευχή στους συμμαθητές για επιτυχία στις εξετάσεις και επισήμανση ότι αυτές αποτελούν αφετηρία και όχι τερματισμό της προσπάθειας για να κατακτήσει ο νέος τη γνώση.